

Gentianella campestris L. Borner

Goryczuszka (Goryczka) polna

Opis. Roślina dwuletnia, wysokości 3-35(40) cm. Łodyga nierozgałęziona lub rozgałęziona prawie od samego dołu, ulistniona naprzeciwlegle, podczas kwitnienia w nasadzie z resztkami uschniętych liści różyczkowych i bez liścieni. Najniższe liście łopatkowate, najszersze poniżej szczytu, wyższe liście jajowatołancetowate, tępe lub niecozaostrzone, z 1-3 nerwami. Kwiaty 4-krotne (wyjątkowo 5-krotne), na długich szypułkach, wyrastające po 1-2 w kątach wyższych liści. Kielich rurkowaty, podzielony do 2/3 na niejednakowe ząbki, z których 2 są lancetowate, ostre a 2 pozostałe szerokojajowate. Korona rurkowato dzwonkowata, zazwyczaj fioletowoliljowa, rzadko biaława lub żółtawa, długości 1,5-3(3,5) cm, z rurką ok. 2 razy dłuższą od kielicha. Torebka siedząca lub na krótkim trzoneczku, wystająca z kielicha. Goryczuszka polna tworzy 2 rasy sezonowe: letnią (var. *suecica*) i jesienną (var. *campestris*), różniące się - oprócz pory kwitnienia - liczbą międzywęźli oraz kształtem i długością liści łodygowych. Gatunek ten krzyżuje się z goryczuszką gorzkawą *Gentianella amarella* i goryczuszką Wettsteina *G. germanica*. Kwitnie od maja do października.

Rozmieszczenie. Goryczuszka polna jest gatunkiem rzadkim we florze polskiej. Występuje w zachodniej części kraju, głównie w Sudetach i na obszarze przyległym oraz na Pomorzu Zachodnim; w górach po regiel dolny. Przez Polskę przebiega północno-wschodnia granica występowania goryczuszki polnej.

Siedlisko. Rośnie na suchych łąkach, pastwiskach, śródleśnych polanach i trawiastych zboczach, zwłaszcza w bliźniaczyskach.

Zagrożenie i ochrona. Zaliczona na "Liście roślin zagrożonych w Polsce" do grupy gatunków ginących.

Źródło: *Flora Polski* Rośliny chronione, H. Piekoś-Mirkowa, Z. Mirek, Warszawa 2006

Czerwona lista roślin naczyniowych Dolnego Śląska

CR - krytycznie zagrożony

Gentianella campestris
Goryczuszka polna

fot. M. Malicki

Leśny Bank Genów Kostrzyca

Miłków nr 300
58-535 Miłków
tel. 75 71 31 048
tel. 75 71 31 259, 263
fax: 75 71 31 754